

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่องการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนผู้ได้ศึกษาได้นำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา
6. สรุปผลการศึกษา
7. อภิปรายผลการศึกษา
8. ข้อเสนอแนะการศึกษา

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน

สมมติฐานการศึกษา

1. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้ง ที่อยู่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวนครัวเรือนละ 1 คน รวม 1,937 คน จาก 1,937 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี. 2554 : 8)
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 332 คนโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Yamane. 1973 :727) และวิธีการสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน โดย แบ่งระดับของการดำเนินงานเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 8 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำสถิติมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวัดระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบน-มาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กรณีพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ LSD
4. การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบพรรณนาความ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษฎร์ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษฎร์ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษฎร์ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่า

- 3.1 ควรจัดการด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และ
สาธารณะ
- 3.2 ควรจัดให้มีแนวทางการบำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก ได้แก่ การวางท่อ
ระบายภายในหมู่บ้าน และการซ่อมแซมสะพาน
- 3.3 จัดงบประมาณให้กับกลุ่มพัฒนาสตรี เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม
อาชีพและเป็นกองทุนในการพัฒนาอาชีพในหมู่บ้าน
- 3.4 ควรจัดหาสถานที่ตั้งขยะอย่างเหมาะสมและจัดให้มีรถเก็บขยะประจำ
ตำบลที่เพียงพอ
- 3.5 ควรบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล
ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ
จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลางซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
มีการดำเนินงานส่งเสริมบทบาทและสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ
และผู้พิการ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนชรา และผู้พิการ รวมถึงการ
ส่งเสริมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ได้
ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริม ป้องกัน และการระงับโรคติดต่อ โดยสร้างความมือ
กับหน่วยงานองค์กรในพื้นที่ เช่น ร่วมกับสถานีอนามัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคเอดส์

ซึ่งผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับ อำพล ลมปลิว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนทั้ง 3 งาน อยู่ในระดับปานกลาง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ คือระดับความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ในงานพัฒนาชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และความรู้และความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลในการบริหารชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านการศึกษาประสบการณ์ในการทำงานและการได้รับการเตรียมการในการถ่ายโอนงานไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางในการพัฒนาความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสอดคล้องกับ วิสูตร จงชูวิทย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ และด้านการบำรุงศิลปประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านพัฒนาทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีความสอดคล้องกับ เคนดวง สุบุตรดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบำรุงศิลปประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รองลงมาคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง มีความสอดคล้องกับ ยศวดี จันทรเรืองฤทธิ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ความคิดเห็นของของประชาชน ผลการศึกษาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลการบริหารอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิภาพปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำรวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และไม่มีความสอดคล้องกับ คุณาวุฒิ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาด้านการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีผลการดำเนินงานในระดับมากจำนวน 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบ เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งผลของการศึกษาที่ออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่อยู่ห่างไกล ส่งผลให้การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมยังไม่ครอบคลุมไปยังทุกหมู่บ้าน เช่น หมู่บ้านหัวขัว มีพื้นที่ตั้งของหมู่บ้านห่างไกลจากหมู่บ้านอื่น ๆ ทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับน้อยในหลายๆ ด้านเมื่อเปรียบเทียบกับหมู่บ้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และ ที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่แตกต่างกัน เช่น หมู่บ้านบ้านฝางมีความต้องการให้ดูแลการรักษาความสะอาดและการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนหมู่บ้านเหล่าใหญ่หมู่ 5 มีความต้องการการวางท่อระบายน้ำภายในหมู่บ้าน จึงทำให้ระดับความคิดเห็นมีความแตกต่างกันดังกล่าว

ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ ภคพร หงส์ไทย (2553 : 102-103) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายหมู่บ้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ นายจตุพล หลักคำพันธ์ (2553 : 91) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามตามความคิดเห็นของประชาชน ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ

วีระศักดิ์ จันทร์ดี (2553 : 88) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของตัวแทนประชาชนหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของตัวแทนประชาชนหมู่บ้าน ที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกัน 1 ด้านคือด้านการเมืองและการบริหาร ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของตัวแทนประชาชนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษา และอายุแตกต่างกัน พบว่าโดยรวม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ

อัจฉรารัตน์ อนุมาศ (2552 : 86) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปะหลาน อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปะหลาน อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่า มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. เสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย 5 ลำดับ ดังนี้

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลบริการอาสาสมัครประจำบ้านให้กับ

ประชาชน ($\bar{X} = 2.14$)

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงซ่อมแซมสะพาน ($\bar{X} = 2.14$)

1.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเก็บขยะมูลฝอยทุกวัน ($\bar{X} = 2.22$)

1.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดภาชนะรองรับขยะอย่างเพียงพอ

($\bar{X} = 2.29$)

1.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลวางท่อระบายในภายในหมู่บ้าน

($\bar{X} = 2.48$)

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรจัดหาให้มีและให้การบริการยาสามัญประจำบ้านให้กับประชาชน อย่างทั่วถึง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามควรปรับปรุงซ่อมแซมสะพานภายในตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามควรมีการจัดการเกี่ยวกับการเก็บขยะมูลฝอย และจัดภาชนะรองรับขยะอย่างเพียงพอ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรพิจารณาเพื่อจัดสรรงบประมาณในการวางท่อระบายน้ำภายในหมู่บ้าน

1.2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษา ปραกฏ ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเกิดประโยชน์แก่แต่ละหมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.3 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการศึกษา ปραกฏข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดของ 5 ข้อแรก ดังนี้

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรจัดการด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และสาธารณะอย่างทั่วถึงและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรมีแนวทางในการบำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก ได้แก่ การวางท่อระบายน้ำภายในหมู่บ้าน และการซ่อมแซมสะพาน

1.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรจัดงบประมาณให้กับกลุ่มพัฒนาสตรี เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมอาชีพและเป็นกองทุนในการพัฒนาอาชีพในหมู่บ้าน

1.3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรจัดหาสถานที่ตั้งขยะอย่างเป็นทางการและจัดให้มีรถเก็บขยะประจำตำบลที่เพียงพอ

1.3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ควรบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1. การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานให้มีระดับสูงขึ้นทุก ๆ ด้านในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

2.2. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม หรือการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายคือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อาทิ เจ้าหน้าที่ ผู้นำ กรรมการหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และตัวแทนประชาชน เพื่อนำมาซึ่งการได้ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนราษี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม